

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 189

van **ROOSMARIJN BECKERS**

datum: 27 november 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Kunstonderwijs - Grensoverschrijdend gedrag

Begin november verscheen in het studentenweekblad Veto een artikel over grensoverschrijdend gedrag in het (hoger) kunstonderwijs.^[1] Want ondanks de verhoogde aandacht en bewustwording sedert de opkomst van de MeToo-beweging in 2017 en 2018 blijft deze kwestie actueel. Docenten die aandringen op naaktportretten, handen die te lang blijven liggen, seksuele opmerkingen, ongewenste strelingen enzovoort gebeuren immers nog steeds. Uit een bevraging bij 97 voltijdse kunststudenten bleek dat 31 procent van de respondenten tijdens de opleiding al in contact was gekomen met grensoverschrijdend gedrag. 50 procent is op de hoogte van ongepast gedrag bij vrienden.

In navolging van de MeToo-beweging kreeg de Vlaamse Ombudsdienst de specifieke missie om de wantoestanden binnen de cultuursector te remediëren en nieuwe gevallen te voorkomen. In het #MeToo-verslag van de Genderkamer^[2] werd aangehaald dat er vaak een angst speelt om te melden, gevoed door een ongelijk aanvoelde positie. Voor velen geldt dat ze in zulke gevallen verlamd worden door angst voor hun toekomst. Deze angst speelt nog des te meer bij de kunstopleidingen waar de slachtoffers als studenten vaak jonger zijn en nog meer onzeker over het kunnen opbouwen van een carrière binnen de sector.

In 2018 kwam er een richtlijn van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), maar in de praktijk is er nog zeer veel ruimte voor verbetering, zo blijkt uit de getuigenissen bij de genoemde enquête. Aangaande deze problematiek is de rol van een vertrouwensbeleid binnen deze hogeronderwijsinstellingen primordiaal. Ook de inzet van vertrouwenspersonen binnen de campus die de drempel om te spreken verlagen, is zeer belangrijk voor slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag. Toch bleek uit de ondervraging dat studenten niet altijd het gevoel hebben dat ze met zulke verhalen ergens terecht kunnen. 42 procent heeft immers het gevoel dat hun school niet met grensoverschrijdend gedrag bezig is. Of zoals een studente zei: "Verhalen genoeg, uitlaatkleppen te weinig." Het theoretisch kader is er wel, maar de angst is vaak te groot. Want waar 66 procent familie en vrienden als eerste vertrouwenspersonen ziet, zegt slechts 20 procent terecht te kunnen bij een leerkracht of verantwoordelijke op school.

1. Hoe evalueert de minister de genoemde klachten, onder meer over de nood aan meer inzet op laagdrempelig opererende vertrouwenspersonen?
2. Is de minister hieromtrent al in overleg gegaan met de VLIR en/of de VLHORA? Zo ja, wat zijn dan de resultaten van dat overleg? Zo niet, wordt het overleg nog gepland?

3. Uit het artikel bleek ook de nood aan een opleiding tot vertrouwenspersoon voor studenten, die momenteel ontbreekt. "De overheid biedt wel opleidingen aan om vertrouwenspersoon te worden voor het personeel, maar voor studenten is die er niet", zo stelt Marlies Van Guyse, diensthoofd Studentenvoorzieningen aan de LUCA School of Arts.

Zal de minister in samenwerking met het hoger onderwijs werk maken van een dergelijke opleiding?

4. Welke eventuele andere maatregelen zal de minister nemen om enerzijds de slachtoffers in deze beter te horen en anderzijds die problematiek binnen het hoger kunstonderwijs, maar ook het hoger onderwijs in het algemeen terug te dringen?

[1] Joanna Wils, "Verhalen genoeg, uitlaatkleppen te weinig", *Veto*, 2 november 2020: <http://www.veto.be/artikel/grensoverschrijdend-gedrag-in-het-kunstonderwijs-verhalen-genoeg-uitlaatkleppen-te-weinig>

[2] #MeToo-verslag van de Genderkamer de Vlaamse Ombudsdienst: <http://www.vlaamseombudsdienst.be/ombs/nl/nieuws/pdf/jvgenderpublicatie.pdf>

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 189 van 27 november 2020

van **ROOSMARIJN BECKERS**

1. De implementatie van het Charter grensoverschrijdend gedrag is -zoals overeengekomen met de Vlaamse hoger onderwijsinstellingen- overgelaten aan de instellingen zelf. De hogescholen en de universiteiten hebben de voorbije jaren verschillende initiatieven genomen om met die problematieken om te gaan. Ook rond psychosociaal welzijn zijn er heel wat initiatieven. Er zijn een aantal hogescholen die een digitaal meldpunt hebben ingericht, om op die manier een laagdrempelige manier te voorzien voor studenten om contact te zoeken. Elke hogeschool en universiteit heeft vertrouwenspersonen. Het thema grensoverschrijdend gedrag wordt daarnaast regelmatig geagendeerd op meerdere VLIR- en VLHORA- werkgroepen. Op het gezamenlijk overleg wisselen de hogescholen en universiteiten hun ervaringen en goede praktijken uit met elkaar en bespreken ze samen hoe ze het beleid rond grensoverschrijdend gedrag verder kunnen aanpakken. De vertrouwenspersonen van de universiteiten komen ook samen in informele intervisiemomenten. Er loopt momenteel een onderzoek bij UCLL naar hoe de verschillende hogescholen dit charter uitvoeren en welke verbeterpunten ze nog willen aanbrengen. Vanuit dit onderzoek, dat in augustus 2021 resultaten zal opleveren, willen de hogescholen onder andere oplossingen formuleren voor de knelpunten waarop ze botsen en de opleidingen in kaart brengen waaraan ze nood hebben.
2. Ik ben zeker bereid om over de problematiek van het grensoverschrijdend gedrag en de knelpunten bij de implementatie van het Charter dat hierover tussen instellingen en Vlaamse overheid is afgesloten met VLIR en VLHORA te overleggen.
3. Er is inderdaad een opleiding tot vertrouwenspersoon die zich vooral richt tot het werken met personeelsleden in plaats van studenten. Enerzijds omdat het een opleiding is die zich richt tot alle organisaties, anderzijds omdat er een minder duidelijk wetgevend kader is voor welzijnsbeleid van studenten in tegenstelling met zoals dat er is voor werknemers. Er is tot op heden geen opleiding tot vertrouwenspersoon specifiek gericht op studenten. Ik ben bereid met VLIR/VLHORA hierover verder van gedachten te wisselen.
4. In het hoger kunstonderwijs specifiek zijn de Schools of Arts heel bewust bezig met het beleid rond grensoverschrijdend gedrag. Dit beleid vertaalt zich niet enkel in visieteksten, maar ook in duidelijke gedragscodes voor docenten en duidelijke acties rond bewustwording en sensibilisering bij studenten en personeel. Een studiedag georganiseerd door de hogescholen rond dit thema in december 2020 werd afgelast wegens de coronamaatregelen, maar zal wel plaatsvinden in 2021. Ik wil in het overleg met VLIR en VLHORA de specifieke situatie binnen het hoger kunstonderwijs zeker verder bespreken.